

19.04.2022

Hvad hvis Marine Le Pen bliver præsident i Frankrig? 10 konsekvenser for EU og NATO

Meget tyder på, at en Le Pen-sejr vil udløse et fransk europæisk jordskælv på niveau med tidligere begivenheder, der førte til store omkalfatring af den europæiske integrationsproces.

Skrevet af

Iben Tybjærg Schacke-Barfoed

📞 +45 71 99 29 06

✉️ iben@thinkeuropa.dk

Kirsten Malling Biering

✉️ Kirsten.Biering@thinkeuropa.dk

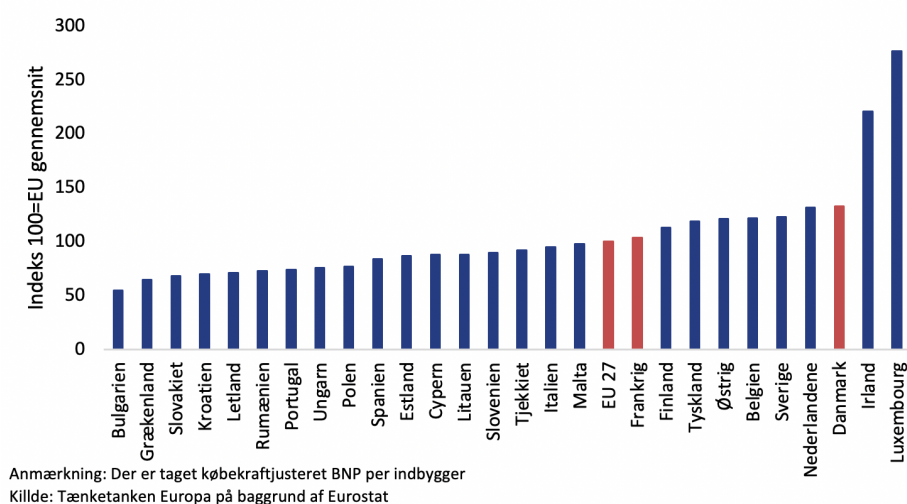
Lykke Friis

✉️ lykke@thinkeuropa.dk

Hvem vinder det franske præsidentvalg? I store dele af marts fremstod dette spørgsmål som nærmest afklaret. Efter Vladimir Putins invasion af Ukraine tydede alt på, at Emmanuel Macron, ikke mindst pga. "statsmands-effekten" ("*rally round the flag*"), ville sikre sig en ny periode.

I dagene op til første valgrunde 10. april blev det imidlertid klart, at stemningen var vendt. Det store tema var ikke længere slagets gang i Ukraine eller Macrons mange telefonsamtaler med Putin, men snarere franskmændenes indtryk af deres svækkede købekraft. Resultatet af valget blev, at Macron med 27,85% af stemmerne, ligesom i 2017, skal op i anden runde imod Rassemblement Nationaux Marine Le Pen med 23,15% af stemmerne.

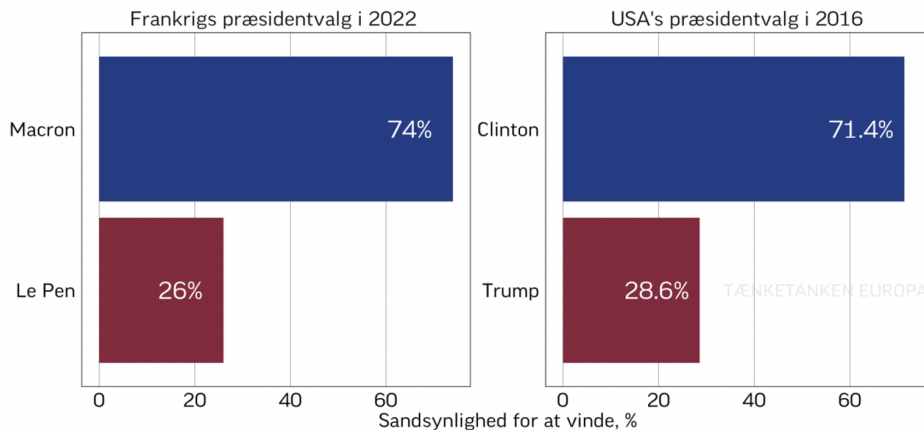
Figur 3. BNP per indbygger i 2021

Efter første valgrunde fremstår det fortsat ikke som det mest sandsynlige - men absolut heller ikke længere utænkelige scenario - at Marine Le Pen rykker ind i Élysée-palæet. [1] Målinger op til anden runde den 24. april peger fortsat på, at Macron vil vinde. Som flere analytikere har mindet om, var der imidlertid også mange, der i 2016 troede, at Hillary Clinton ville besejre Donald Trump i den amerikanske præsidentvalg.

Sandsynlighed for at blive præsident i Frankrig 2022 og USA 2016

FiveThirtyEight's forudsigtelse for USA 2016 og The Economist for Frankrig 2022.

Kilde: Tænketanken EUROPA baseret på G. Elliott Morris, The Economist og FiveThirtyEight. Opdateret d. 11. april '22.

Europa-politikken har indtil videre ikke fyldt meget i valgkampen og er ikke nævnt i Le Pens korte valgbrochure. Macron har heller ikke brugt megen tid på Europa – i hans i forvejen meget beskedne valgkamp. Meget tyder på, at Europa vil spille en større rolle i anden valgrunde. I hvert fald har Macron betegnet den som en "folkeafstemning om Europa".[\[2\]](#) Det må også forventes, at der kommer mere fokus på begge kandidaters holdning til Rusland. Det skyldes også, at Le Pen for at vinde valget er afhængig af højrefløjspolitikeren Eric Zemmours stemmer, der i modsætning til hende, ikke har taget klart afstand fra Putins invasion.

I dette brief forsøger Tænketanken EUROPA at give et bud på, hvilken Europapolitik Marine Le Pen vil føre, hvis hun vinder valget – og ikke mindst hvilke konsekvenser det kan få for EU-samarbejdet. Briefet bygger primært på Le Pens valgkampsmanifest[\[3\]](#) og den såkaldte Warszawa-erklæring fra december 2021. Warszawa-erklæringen blev underskrevet af Le Pen sammen med bl.a. Viktor Orbans Fidesz-parti i Ungarn og Jaroslaw Kaczynskis Lov og Retfærdighedsparti i Polen.[\[4\]](#)

Selvom man kan altid skal være varsom med at trække en direkte linje fra valgprogrammer til efterfølgende embedsførelse, er der meget som tyder på, at en Le Pen-sejr vil udløse et fransk europæisk jordskælv på niveau med den franske nationalforsamlings afvisning af det europæiske forsvarssamarbejde (EDC) i 1954 og General De Gaulles "tomme stols politik" i 1965 i det daværende EF. Begge begivenheder førte til store omkalfatring af den europæiske integrationsproces.

En mulig Le Pen-sejr vil i givet fald indtræffe på et tidspunkt, hvor Frankrig og "Vesten" står stærkere end meget længe. Selvom Macron langt fra har fået alle sine EU-ønsker igennem, er der grundlæggende enighed om, at EU i de senere år er blevet "mere fransk".[\[5\]](#) F.eks. har Tyskland for første gang nogensinde med

genopretningsfonden accepteret, at EU optager gæld i fællesskab, ligesom "strategisk autonomi" ikke længere er et fyord i hovedstæder som Haag, København og Berlin. Alle EU-lande har i lyset af corona- og nu også Ukraine-krisen købt ind på Macrons tankegang om, at Europa skal omlægge sine forsyningskæder og sikre f.eks. egen produktion af værnemidler, fødevarer og mikrochips. Et farvel til Macron på lige netop dette tidspunkt vil have et ironisk skær over sig. Pointen er dog ikke til at overse: Nogle franske vælgere har åbenbart en anden definition af, hvad det vil sige at være fransk i Europa end Macron.

Mindst lige så klart er det, at en Le Pen-sejr vil udfordre selve begrebet "Vesten". Lige her og nu er Vesten defineret ved en historisk stærk fælles afstandtagen fra Putins aggression – lige fra USA's Joe Biden over Storbritanniens Boris Johnson til alle EU's ledere. Konkret er "Vesten" blevet enige om historisk hårde sanktioner over for Rusland, NATO har styrket østflanken, Finland og Sverige er klar til at blive medlem af alliancen, og flere lande med Tyskland i spidsen har genbekræftet, at de vil bruge 2 pct. af deres BNP på forsvaret.

Vinder Le Pen, vil denne enighed – ikke mindst pga. hendes relationer til Putin og holdning til NATO-samarbejdet – blive gevaldigt udfordret. Situationen kompliceres blot yderligere af, at en sejr i USA vil kunne blive set som en optakt til en kommende præsidentvalg valgkamp, hvor Le Pens allierede Donald Trump muligvis genopstiller. Selvom det kan lyde overordentligt spekulativt, er internationale kommentatorer derfor allerede begyndt at overveje, hvorved en Trump-Le Pen Ruslands-politik vil adskille sig fra en Biden-Macron-udgave.[\[6\]](#)

Trump, Putin, Le Pen – og Brexit

"De politikker, jeg står for, er de samme som dem, Trump repræsenterer. De repræsenteres [også] af hr. Putin". Sådan sagde Le Pen i 2017.[\[7\]](#) Hendes slogan "Giv franskmændene deres land tilbage" minder i høj grad om Trumps "Make America great again". Det samme gælder hendes udtryk – "de frie hænders politik", der også vækker minder om Brexit-fløjens "Take back control".

I modsætning til præsidentvalget i 2017 går Le Pen denne gang ikke til valg på et såkaldt "Frexit", altså at Frankrig skal forlade euroen. Strategien er snarere "at ændre EU indefra".[\[8\]](#) Dette er også en stor forskel til Brexit. Her vendte briterne ryggen til EU i utilfredshed; Le Pen vil med afsæt i en tilsvarende stor utilfredshed forsøge at udløse et fundamentalt anderledes EU. Resultatet forfransk EU-medlemskab kunne de

facto blive det samme, selv om Le Pen understreger, at hun ikke bare vil gå, hvis hun får svært ved at indfri sine løfter.

I starten af valgkampen meddelte Le Pen, at hun efter en valgsejr som noget af det første vil rejse til Bruxelles for at tage kampen op mod et samarbejde "som regerer uden folket og sågar mod folket".^[9] Kampen skal give sig udslag i traktatændringer. Udover ønsket om en traktatændring bør de øvrige EU-lande i tilfælde af en Le Pen-sejr indstille sig på 10 markante forandringer:

Emne	Forslag
1. EU's institutioner	EU-Kommissionen omdannes til et sekretariat EU-retten skal ikke længere have forrang På sigt skal EU omdannes til en Alliance af Europæiske Nationer
2. Nye alliancer i stedet for Tyskland	Farvel til den fransk-tysk motor og bilaterale aftaler, inkl. det forsvarsindustrielt samarbejde Nye alliancer med især Polen og Ungarn
3. EU's Indre Marked og landbrugspolitik	Opbygning af toldkontrol ved Frankrigs grænser Fransk mærkning af varer, herunder fødevarer Køb-fransk klausuler i det offentlige Ny national landbrugsstøtte
4. Grænse- og toldkontrol	Opbygning af toldkontrol ved Frankrigs grænser Genindførelse af grænsekontrol
5. EU's budget	Reducere Frankrigs bidrag til EU's budget med ca. 25 pct.
6. Migration	Folkeafstemning med henblik på at begrænse migration, adgang til fransk statsborgerskab og rettigheder for bl.a. muslimske borgere
7. Klima og energi	Fjerne støtte til bl.a. vindmøller Udbygning af a-kraft som energikilde

(Begrænsning på arealer til f.eks. CO2-lagring)

8. Forsvarssamarbejde

Ud af NATO's kommandostruktur

Nulstilling af efterretningssamarbejde med USA

Tættere forsvarssamarbejde med UK

9. Sikkerhedspolitiske aftale med Rusland

Opbygning af alliance med Rusland i forhold til europæisk sikkerhed og kampen mod terrorisme

10. Frankrig som global stormagt

Fastholde sæde i FN's sikkerhedsråd, men generelt ikke forpligte Frankrig i internationalt samarbejde

Udenrigspolitikken skal mere have afsæt i og fokus på den frankofone verden

1. Kommissionen skal omdannes til et sekretariat, og EU-retten skal ikke længere have forrang

"Kun suveræne statslige institutioner er legitime [...] Europæiske institutioner har ikke samme legitimitet og bør derfor spille en underordnet rolle i forhold til nationalstaten i den politiske arkitektur". Sådan står der i Warszawa-erklæringen, hvor målet om en Alliance af europæiske suveræne nationer knæsesættes. I praksis betyder det, at Kommissionen iflg. Le Pen skal omdannes til et slags sekretariat for Ministerrådet. Mindst lige så afgørende er, at EU-retten ikke længere skal have forrang (se også punkt 6). Netop EU-rettens forrang har været et afgørende stridspunkt mellem Polen og Ungarn og størstedelen af EU i de senere år.

I tråd med at franske institutioner skal have forrang, går Le Pen også til at valg på, at Frankrig ikke længere skal acceptere afgørelser fra Menneskerettighedsdomstolen under Europarådet.

På sigt skal EU i øvrigt omdannes til en Alliance af europæiske nationer uden overnationale strukturer.

2. Farvel til den fransk-tyske akse, inkl. forsvarssamarbejdet med Tyskland

Marine Le Pen er stærkt kritisk over for Tyskland og dermed også det traditionelle fransk-tyske samarbejde, der går helt tilbage til Élysée-traktaten fra 1963. I 2019 blev traktaten fornyet og erstattet af en aftale, der blev undertegnet i Aachen, og som blev et af symbolerne på den reaktivering af samarbejdet, Macron satte sig i spidsen for. Udover at opsigte disse aftaler vil Le Pen også trække Frankrig ud af fransk-tysk forsvarsmaterieludvikling og -produktion.

Le Pens skepsis over for Tyskland er ikke kun knyttet til en uenighed om EU's fremtidige udvikling, men i høj grad også til en manglende tro på, at nabolandet har lært af Anden Verdenskrig. I juli 2021 skrev hun således i tidskriftet L'Opinion, at historien havde vist, at det var en illusion at tro, at Tyskland nogensinde ville forandre sig. "Selve Tysklands identitet er en forhindring for ethvert samarbejde", som for Frankrig kun medfører desillusion og forræderi. Le Pen modstand over for Tyskland fremgik til fulde af hendes pressekonference d. 13. april, hvor hun i løbet af en time brugte megen tid på at kritisere Tysklands udenrigspolitik, men ikke Ruslands.

I stedet for at samarbejde med Tyskland vil Le Pen se mod især Ungarns og Polens regeringsledere. I oktober sidste år besøgte Le Pen Orban i Budapest. Under valgkampen har hun modtaget et ungarsk lån.^[10] Le Pens ønske om at indgå en aftale med Rusland efter krigen vil dog uden tvivl komplicere forholdet til Polen. Den polske regering er som bekendt én af de mest kritiske over for Putin (se punkt 9).

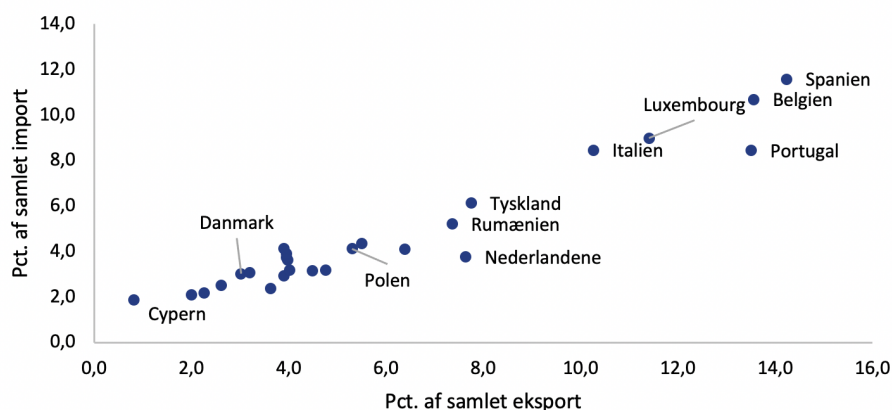
3. "Patriotisk økonomi" rykker ved fundamentet for EU's indre marked og landbrugspolitik

I henhold til valgmanifestet skal Frankrig opbygge en "patriotisk økonomi" med fokus på at være selvforsynende af bl.a. energi. Efter første valgrunde har Le Pen udtalt, at Frankrig ikke længere kan være en del af "et indre marked, der mangedobler prisen på energi" og som tvinger landet til "at mindske landbrugsproduktionen på et tidspunkt, hvor der er ved at opstå fødevaremangel".

Konkret vil Le Pen trække Frankrig ud af EU's el-marked, ligesom der skal indføres "køb fransk-klausuler", hvor offentlige kantiner f.eks. i deres indkøb skal sørge for, at 80 pct. af varerne stammer fra fransk landbrug. Varer til import, og som er udtryk for "illoyal konkurrence", skal kunne stoppes ved grænsen. Der skal bl.a. være forbud mod import af fødevarer, "som ikke respekterer franske normer for produktion". Le

Pen åbner desuden for øget subsidier til fransk landbrug oveni EU's landbrugsstøtte mærkning af landbrugsprodukter som franske og en fast minimumspris til franske landmænd for deres produktioner. Alle tre elementer er selvsagt ikke foreneligt med EU's landbrugspolitik, der netop går ud på at undgå renationalisering.

Figur 11. EU-landenes samhandel med Frankrig

Anm.: Der er taget et gennemsnit af handlen over årene 2018-2020
Kilde: Tænkertanken Europa på baggrund af Eurostat

4. Grænse- og toldkontrollen skal genindføres

For at håndhæve den "patriotiske økonomi" vil Le Pen suspendere Schengensamarbejdet. Det fremgår tillige, at hun ansætter op mod 20.000 toldere, der skal gennemføre toldkontrol ved grænseovergange til andre EU-lande. Tolderne skal holde øje med "snyd", dvs. om EU-landene nyder godt af "illoyal konkurrence". I samme dur har Le Pen meddelt, at vandrørende arbejdstageres rettigheder vil blive suspenderet. Med andre ord: Le Pen går til valg på at ændre samtlige grundpiller i EU's indre marked.

5. Frankrigs bidrag til EU's budget skal genforhandles

Iflg. Le Pen bør det franske bidrag til EU's budget på omkring 24 mia. euro, det næststørste efter Tysklands, reduceres med ca. 25 pct.-Le Pens mange valgløfter, som f.eks. højere lønninger til lærere, skattelettelse til unge under 30 år, pensionsalder på 60 år for dem, som har været 40 år på arbejdsmarkedet og permanent reduktion af moms på energi vil desuden med al sandsynlighed bringe landet yderligere i

karambolage med EU's Stabilitets- og Vækstpagt. Franske analyser af hendes valgmanifest peger på en underfinansiering i omegnen af 100 mia. euro.

Da franske regler generelt skal have forrang over for EU's, må det antages, at Le Pen ikke plæderer for en fortsættelse af Stabilitets- og Vækstpagten. Manifestet indeholder ikke henvisninger til Macrons ønske om at oprette en ny fælles fond inspireret af corona-krisens genopretningsfond. Netop ønsket om at hjælpe særligt hårdt ramte lande igennem de mange kriser, som Ukraine-krigen har udløst (energi, fødevarer etc.) er ellers et af de mest centrale på EU's dagsorden p.t.

[11] Genopretningsfonden er også et element, der er af stor betydning for Le Pens allierede i Ungarn og Polen.

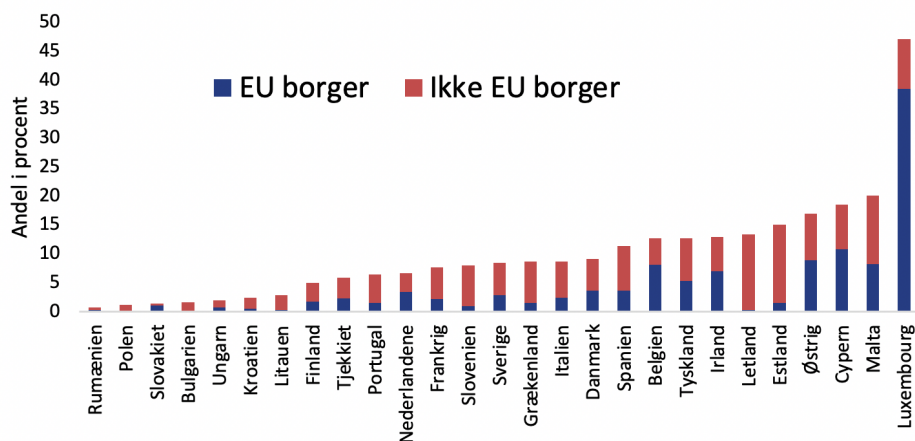
6. Folkeafstemning om migration og rettigheder til franske statsborgere

Le Pen går til valg på at gennemføre en hurtig folkeafstemning, der skal styrke franske statsborgeres rettigheder i Frankrig. Afstemningen er en del af, hvad Le Pen betegner som en "revolution baseret på folkeafstemninger". [12] Formålet er at stramme kriterier for immigration, herunder familiesammenføring og ikke mindst naturalisering, samt at sikre franske borgere forrang med hensyn til bolig, arbejde og sociale ydelser – også i forhold til EU-borgere. Præsidentkandidaten har fremført, at hun – som de Gaulle – med hjemmel i artikel 11 i den franske forfatning vil kunne gennemføre denne folkeafstemning og umiddelbart ophæve den til lov.

Forfatningsændringerne skal sikre fransk identitet og sørge for, at international lov ikke har forrang for national. Den vil også - hvis man tager præsidentkandidaten på ordet - krænke visse franske borgeres frihedsrettigheder og princippet om lighed for loven, i særdeleshed hvis man kan ses som del af "islamismens netværk". Muslimske kvinders hovedbeklædning vil blive forbudt overalt i det offentlige rum.

Som en logisk konsekvens af ønsket om at have mere hånd i hanke med, hvem der kommer til Frankrig, og emnet for den planlagte folkeafstemning, må landet formodes også at trække sig ud af dele af EU's asyl- og migrationspolitik. Le Pen lancerede allerede i 2020 en kampagne mod arbejdet med en pagt for migration og asyl, som hun kaldte "en pagt med djævelen", der ville føre til europæisk selvmord.

Figur 2. Andel af befolkningen med anden oprindelse

Anm.: Tal fra Frankrig er foreløbige. Tal fra Polen og Rumænien er estimerede
Kilde: Tænketanken Europa på baggrund af Eurostat

7. Fuldt fokus på nuklear energi

Klima og miljø fylder ikke meget i Le Pens valgmanifest, og hun har forholdt sig påfaldende tavs om den rolle, som EU kan spille for den grønne omstilling og dens finansiering.

Udover en klar afstandtagen fra EU's såkaldte "farm to fork-plan" inden for landbrugsområdet er det primært en skepsis over for vedvarende energi, der falder i øjnene. Konkret vil Le Pen standse alle tilskud til særligt vindmøller og lægge vægten fuldt og helt på nuklear energi. Fornyelsen og udbygningen af den nukleare sektor vil tage tid og kræve ressourcer. Hun har tillige svaret undvigende i forhold til f.eks. energiforbedringer i boliger.

I manifestet er der også indikationer af investering i brint og en ny rolle for myndighederne i at beskytte natur og dyreliv. Ligesom der er tilbageholdenhed ift. at bruge landbrugsarealer til CO2-lagring.

Alt i alt er der meget som tyder på, at Le Pen vil lægge luft til store dele af EU's fælles fit for 55-plan og EU's satsning på COP27 i Ægypten.

8. Frankrig skal ud af den militære struktur i NATO

Med Le Pen ved roret skal Frankrig fortsat være medlem af NATO, men landet skal forlade NATO's integrerede kommandostruktur. Dette skal ske straks efter Ukraine-krigens afslutning. Le Pen bekræftede valgløftet, da hun den 13. april holdt pressekonference som sin udenrigspolitiske kurs. Hvis der sættes handling bag ordene, vil hun i givet fald lægge sig i slipstrømmen på de Gaulle. I 1966 trak han Frankrig ud af netop denne struktur. Det indebar, at franske styrker ikke kunne stå under en fælles NATO-kommando. Mindst lige så afgørende var det, at Frankrigs nukleare våben ikke kunne deles med NATO-allierede. Det var først præsident Nicolas Sarkozy, der i 2009 banede vejen for fransk reintegration i NATO.

Som alternativ til Frankrigs nuværende placering i NATO ønsker Le Pen "en ny aftale" med USA og nævner selv de såkaldte Ailleret-Lemnitzer-aftaler (opkaldt efter den franske general Ailleret og amerikanske general Lemnitzer), som under den Kolde Krig gjorde, at Frankrig i krisetid og efter et formodet sovjetisk angreb ville lade sine styrker samarbejde med de allierede. Aftalerne var længe hemmeligholdt.

Ifølge Le Pen opfører USA sig generelt ikke altid som en allieret i forhold til Frankrig: "Forholdet er ikke i fransk interesse". Samarbejdet skal derfor nulstilles, bl.a. med hensyn til samarbejde mellem efterretningstjenesterne. Til gengæld kan Storbritannien få en ny rolle at spille i et tættere forsvarssamarbejde med Frankrig under Le Pen, såfremt briterne viser sig villige til at købe mere fransk forsvarsmateriel[13].

9. Sikkerhedspolitisk aftale med Rusland og tvivl om nye sanktioner

Le Pen har ved flere lejligheder besøgt Putin, også efter Ruslands annektering af Krim og krisen i Donbass regionen. Hun betaler fortsat af på et lån, som hun modtog fra en russisk bank i 2017.[14] Grundlæggende er hun af den opfattelse, at NATO's østudvidelse har bidraget til Putins aggressive adfærd over for Ukraine. I valgkampen første dage var hun hurtig til at fordømme Putins invasion, ligesom hun valgte at skrotte 1,2 mio. valgkampsbrochurer, der var illustreret med billeder af hende og Putin.

Af manifestet fremgår det imidlertid, at hun satser på et stærkt og uafhængigt fransk forsvar – og en sikkerhedsarkitektur, hvor USA's rolle begrænses – mens Europa danner alliance med Rusland i forhold til europæisk sikkerhed og kampen mod terrorisme. Under valgkampen har hun påpeget, at manifestet er udarbejdet "før

krigen”, men at ”Europa om nogle få år” vil være nødt til at igen at samarbejde med Rusland for at undgå, at landet indgår en alliance med Kina.[\[15\]](#) En alliance mellem den vigtigste råstofeksportør Rusland og verdens største fabrik, Kina, er i Le Pens optik ”det værste scenario for Frankrig”.

Under første valgrunde har Le Pen udtrykt stor skepsis over for nye stramninger af sanktionerne over for Rusland. Ligesom Viktor Orban under den ungarske valgkamp har hun hermed succesrigt fremstillet sig selv som én, der kæmper imod de stigende energipriser. Eller som hun sagde til BBC få dage efter første valgrunde: ”Jeg vil ikke have, at de franske folk skal lide pga. sanktioner på olie og gas”.[\[16\]](#) Præsidentkandidaten kan derimod tilslutte sig de nuværende sanktioner.

10. Et aktivt Frankrig på den udenrigspolitiske scene

Selvom Le Pen vil trække Frankrig ud af NATO’s kommandostruktur, lægger hun ikke op til en mindre aktiv udenrigs- og sikkerhedspolitik. Tværtimod. Hendes mål er at genetablere Frankrigs storhed – a la de Gaulle. Landet skal uden de bindende bånd fra NATO og EU som stormagt spille en større og mere markant rolle globalt. Dette skal ske med afsæt i landets status som nuklear magt og fast medlem af FN’s Sikkerhedsråd, ligesom udenrigspolitikken skal mere have afsæt i og fokus på lande i den frankofone verden.

Hvor Macron har været fortaler for, at Frankrigs mulighed for at spille en global rolle går gennem EU og en styrkelse af det europæiske samarbejde, har Le Pen altså en helt anden vurdering af Frankrigs potentiale og det forpligtende internationale samarbejde.

Læren af Trump... og 1954 og 1965?

Vinder Le Pen, vil der ligesom i ugerne efter Donald Trumps valgsejr udvikle sig til en intens ”før og efter-diskussion”: Er der forskel på, hvad kandidaten Le Pen mener før et valg, og hvad en præsident Le Pen gør efter, hun er rykket ind i Élysée-palæet? Det er der reelt ingen, der ved – om end læren fra Trump er, at der kun var begrænset forskel på kandidaten og præsidenten. Det bør også spille ind i vurderingen, at Le Pen som mangeårigt medlem af Europa-Parlamentet (2004-2017) langt fra er et ubeskrevet blad eller novice på den europæiske scene. I alle de år hun har været

medlem af Europa-Parlamentet, har hun konsekvent forfægtet lignende synspunkter, som hun nu går til valg på.

Forskellen i forhold til Trump er dog til at få øje på. Frankrig er medlem af et EU, hvor landet ikke på egen hånd kan gennemtrumfe f.eks. traktatændringer. Meget afhænger derfor også af, hvordan de øvrige lande tager pejling af en præsident Le Pen i Élysée-palæet. Vil Tyskland, Spanien og Italien m.fl. f.eks. forsøge at danne en modvægt til Le Pen? Og i hvor høj grad vil Polen, ikke mindst i lyset af en fortsat eskalerende konflikt med Putin, i sidste instans danne parløb med en fransk præsident, der allerede har blikket rettet mod en sikkerhedsaftale med Rusland? I så fald kan strategien om at ændre EU indefra hurtigt løbe tør for opbakning, og i stedet ende med Madame "Non". Derudover venter det franske parlamentsvalg til juni, hvor Le Pens manøvrerum naturligvis også vil blive påvirket af, om hun efter parlamentsvalget kan udpege en "likeminded" premierminister (og ville kunne finde nok talentmasse i RN til en manøvredygtig regering) eller om Frankrig skal ud i "co-habitation". Dog er det franske parlamentariske system til at komme udenom. En fransk præsident har beføjelser til at gøre livet surt for en premierminister fra et andet parti, f.eks. ved at nægte at underskrive forordninger, nægte at godkende ministerudnævnelser, ligesom præsidenten har udenrigspolitikken som sin absolutte kompetence. Desuden lægger Le Pen i sit valgprogram op til flere folkeafstemninger!

Under alle omstændigheder vil kyndige historikere nok pege på, at de franske europæiske jordskælv i 1954 og 1965 ikke førte til en opløsning af samarbejdet^[17]. Efter at chokket havde lagt sig i 1954 over det franske nej til forsvarssamarbejdet (ECD) blev Frankrig, Tyskland, Holland, Luxembourg, Belgien og Italien enige om Rom-traktaten. I 1965 blev svaret på de tomme stole politik indførelsen af det såkaldte Luxembourg kompromis i 1966, efterfulgt af Haag-topmødet i 1969. Her blev der åbnet for bl.a. britisk EF-medlemskab og de første spæde skridt inden for udenrigspolitisk samarbejde. Som bekendt skete denne relancering af EF-samarbejdet dog med en anden fransk præsident i stolen end ham, der havde udløst jordskælvet, nemlig Georges Pompidou.

Fodnoter

- [1] For analyse af første runde se Kirsten Biering i Ræson - <https://www.raeson.dk/2022/kirsten-biering-efter-1-runde-af-det-franske-praesidentvalg-det-tegner-stadig-til-en-gyser/>
- [2] <https://www.telegraph.co.uk/world-news/2022/04/13/emmanuel-macron-says-fight-marine-le-pen-referendum-europe/>
- [3] <https://mlafrance.fr/pdfs/manifeste-m-la-france-programme-presidentiel.pdf>
- [4] <https://pbs.twimg.com/media/FFxZ7KNX0AAedf6.jpg> Vi har også trukket på diverse offentlige udtalelser fra Le Pen.
- [5] Se f.eks. <https://www.mm.dk/politik/artikel/to-aars-ulykke-har-givet-os-det-franske-europa>
- [6] Se f.eks. <https://www.ft.com/content/186659fa-9408-4868-b00c-a7bb5d1704a0>
- [7] <https://www.ft.com/content/f1c99456-84b1-4193-b058-f72d0f738849>
- [8] Süddeutsche Zeitung, "Gegen Europa, aber leiser", 13. april 2022.
- [9] <https://www.sueddeutsche.de/politik/frankreich-macron-le-pen-1.5564881>
- [10] <https://www.reuters.com/world/europe/frances-le-pen-got-loan-hungarian-bank-close-orban-filing-2022-03-10/>
- [11] Se f.eks. <http://thinkeuropa.dk/oekonomi/groen-omstilling-og-krigen-i-ukraine-saetter-eus-budgetregler-under-pres>
- [12] <https://time.com/6166144/marine-le-pen-france-european-union/>
- [13] <https://www.institutmontaigne.org/en/blog/what-marine-le-pens-victory-means-europe>
- [14] <https://www.ft.com/content/4a20aa5e-11c1-4361-a750-8bdf6e118d9c>
- [15] Sylvie Kauffmann <https://www.ft.com/content/4a20aa5e-11c1-4361-a750-8bdf6e118d9c>
- [16] <https://www.bbc.com/news/world-europe-61073894>
- [17] Også en fransk folkeafstemning har kastet EU ud i en større krise, nemlig nej'et til EU's forfatningstraktat i 2005. Krisen blev nogle år senere løst ved hjælp af vedtagelsen af Lissabon-traktaten fra 2009.